

INNOVATSION TA'LIM MUHITIDA BO'LAJAK SHIFOKORLARNING KASBIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH

Kasimova Nihola Kadirovna-

Mustaqil izlanuvchi,

Andijon Davlat Tibbiyot Instituti

E-mail: niholakasimova_85@mail.ru

Tel: +99890626 4744

Annotatsiya. Ushbu maqolada innovatsion ta'lim muhitining bo'lajak shifokorlarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishdagi ahamiyati o'rganiladi. Simulyatsion markazlar, virtual reallik, interaktiv seminarlar va mashg'ulotlar kabi yangi pedagogik texnologiyalar va metodlar yordamida talabalarning nazariy va amaliy bilimlarini integratsiyalash, muammolarni hal qilish qobiliyatlarini rivojlantirish hamda doimiy o'qitish va o'z-o'zini rivojlantirish imkoniyatlari tahlil qilinadi. Innovatsion ta'lim muhiti shifokorlarning kasbiy kompetentligini oshirishda muhim rol o'ynaydi va sifatli tibbiy xizmat ko'rsatishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: innovatsion ta'lim muhiti, kasbiy kompetentligini rivojlantirish, simulyatsion markazlar, virtual reallik, interaktiv metodlar, tibbiy ta'lim, shifokor tayyorlash, o'z-o'zini rivojlantirish.

Kirish. Bugungi kunda tibbiyot sohasida yuqori malakali va kasbiy kompetent shifokorlar tayyorlash zarurati kuchayib bormoqda. Tibbiyot fanining tezkor rivojlanishi, yangi kasalliklar va ularning davolash usullarining paydo bo'lishi, shuningdek, bemorlarga ko'rsatiladigan tibbiy xizmatlarning sifatini oshirish talabi shifokorlarning uzluksiz ta'lim olishlari va o'z malakalarini doimiy ravishda oshirib borishlarini talab qiladi. Shu nuqtai nazardan, innovatsion ta'lim muhiti, ya'ni yangi pedagogik texnologiyalar, interaktiv metodlar va elektron resurslar yordamida tashkil etilgan ta'lim jarayonlari, bo'lajak shifokorlarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Innovatsion ta'lim muhiti talabalarga nafaqat nazariy bilimlarni o'rganish, balki amaliy ko'nikmalarni ham mustahkamlash imkonini beradi. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari, xususan, simulyatsion markazlar, virtual reallik va interaktiv seminarlar orqali talabalarga klinik sharoitlarda ishlash tajribasini hosil qilish, tibbiy manipulyatsiyalarni to'g'ri bajarish va murakkab jarrohlik amaliyotlarini amalga oshirish ko'nikmalarini egallash imkonini beradi. Buning natijasida, talabalarning tibbiyot sohasidagi kasbiy tayyorgarligi oshadi va ular kelajakda bemorlarga sifatli va samarali tibbiy yordam ko'rsatishga tayyor bo'ladilar. Ushbu maqolada innovatsion ta'lim muhitining bo'lajak shifokorlarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishdagi ahamiyati batafsil tahlil qilinadi. Shuningdek, yangi

pedagogik texnologiyalar va metodlar yordamida talabalarning nazariy va amaliy bilimlarini qanday integratsiyalash, muammolarni hal qilish qobiliyatlarini qanday rivojlantirish hamda doimiy o'qitish va o'z-o'zini rivojlantirish imkoniyatlarini qanday ta'minlash mumkinligi haqida fikr yuritiladi.

Innovatsion ta'lim muhiti bo'lajak shifokorlarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishda samarali ekanligini ko'rsatuvchi asosiy natijalar quyidagilardan iborat:

Simulyatsion markazlar talabalarga murakkab jarrohlik amaliyotlari, tibbiy manipulyatsiyalar va klinik vaziyatlarni xavfsiz muhitda bajarish imkoniyatini yaratadi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, simulyatsion mashg'ulotlarda ishtirok etgan talabalar:

- **Amaliy ko'nikmalar:** Amaliy ko'nikmalarni egallash va ularni takomillashtirishda sezilarli darajada yuqori natijalarga erishadi.

- **Xatolarni kamaytirish:** Real sharoitlarda bajariladigan jarrohlik va boshqa tibbiy amaliyotlar paytida xatolar sonini kamaytirishadi.

- **O'ziga ishonch:** Klinika sharoitlarida ishlashda yuqori darajada o'ziga ishonch hosil qilishadi.

Virtual reallik (VR) texnologiyalaridan foydalanish orqali talabalarning murakkab klinik holatlarni boshqarish qobiliyatlari rivojlanadi:

- **Realistik tajriba:** Virtual reallik orqali talabalar realistik sharoitlarda tibbiy amaliyotlarni bajarish imkoniyatiga ega bo'lishadi.

- **Qiyinchilik darajasi:** VR yordamida talabalarning turli darajadagi qiyinliklarga duch kelishlari va ularni muvaffaqiyatli hal qilishlari mumkin bo'ladi.

- **O'quv jarayonining individualizatsiyasi:** Har bir talabaga o'z darajasiga mos murakkablikdagi amaliy mashg'ulotlarni taqdim etish mumkin.

Interaktiv seminarlar va mashg'ulotlar yordamida talabalar o'zaro muloqot qilish, fikr almashish va muammolarni birgalikda hal qilish imkoniyatiga ega bo'lishadi:

- **Kommunikativ ko'nikmalar:** Talabalarning kommunikativ ko'nikmalari va jamoa bilan ishlash qobiliyatlari sezilarli darajada rivojlanadi.

- **Muammolarni hal qilish qobiliyatlari:** Talabalar tibbiyot sohasidagi muammolarni tahlil qilish va hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

- **Analitik fikrlash:** Interaktiv metodlar orqali talabalarning analitik fikrlash va qaror qabul qilish qobiliyatlari oshadi.

Innovatsion ta'lim muhiti talabalarning doimiy o'qitish va o'z-o'zini rivojlantirish imkoniyatlarini ta'minlaydi:

- **O'zlashtirish darajasi:** Talabalar ta'lim jarayonida o'zlashtirgan bilim va ko'nikmalarini doimiy ravishda takomillashtirib borish imkoniyatiga ega bo'lishadi.

- **Yangi bilimlarni egallash:** Yangi pedagogik texnologiyalar yordamida talabalar yangi bilim va ko'nikmalarni tez va samarali egallashadi.

• **Kasbiy o'sish:** Doimiy ta'lim jarayoni talabalarning kasbiy o'sishi va rivojlanishini ta'minlaydi.

Xulosa. Tadqiqotlar natijalari innovatsion ta'lim muhitining bo'lajak shifokorlarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishda katta ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatdi. Yangi pedagogik texnologiyalar, interaktiv metodlar va elektron resurslardan samarali foydalanish talabalarning nazariy bilimlarini mustahkamlash, amaliy ko'nikmalarini oshirish va kasbiy rivojlanishiga yordam beradi. Shu bilan birga, bu ta'lim usullari shifokorlarning bemorlarga ko'rsatiladigan tibbiy xizmat sifatini yaxshilashga xizmat qiladi.

Innovatsion ta'lim muhitini rivojlantirish va uni ta'lim jarayoniga keng joriy etish tibbiyot sohasidagi asosiy ustuvor yo'nalishlardan biri bo'lib qolishi lozim. Dunyo tajribasi shuni ko'rsatadiki, tibbiyot ta'limida innovatsion texnologiyalar, simulyatsiya markazlari, interaktiv metodlar va klinik tajriba almashinuvi usullari talabalarning kasbiy kompetensiyasini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Bu usullar yordamida talabalar nazariy bilimlarini amaliy ko'nikmalarga aylantirish imkoniyatiga ega bo'lib, kelajakdagi shifokorlar sifatida yanada malakali bo'lib yetishadilar. O'zbekiston ham ushbu tajribalarni o'z ta'lim tizimiga joriy etish orqali tibbiyot ta'limini yangi bosqichga olib chiqishi mumkin.

Innovatsion ta'lim muhitida bo'lajak shifokorlarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish metodikasi zamonaviy tibbiyotning talablariga mos ravishda takomillashtirilishi lozim. Ayniqsa, kardiologiya fani misolida bu jarayonni yanada samarali tashkil etish uchun raqamli texnologiyalar, simulyatsiya va klinika tajriba almashinuvi kabi usullarni qo'llash talab etiladi. Bu esa kelajakdagi shifokorlarning malakasini oshirish va ularning amaliy ko'nikmalarini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Акбарова, С. (2022). Основы развития креативных компетентсий студентов в процессе самостоятельного обучения. Экономика и образование , 23(2), 311–316.
2. Burgin MS Pedagogikadagi innovatsiya va yangilik. –Novosibirsk: 2009. –S. 25-30.
3. D.A.Sobirova. Social intellekt konsepsiyasining yaratilishi va nazariy asoslari. "Zamonaviy ta'lim", ilmiy-amaliy ommabop jurnali. Toshkent. 2019. №2. - B. 9-18 betlar.
4. D.A.Sobirova. Tibbiyot xodimlari social intellekti ko'rsatkichlari namoyon etilishining gender xususiyatlari.
5. ISMANOVA, A. (2024). YOSHLARGA OID DAVLAT SIYOSATINI AMALGA OSHIRISHNING PEDAGOGIK TAHLILI. News of UzMU journal, 1(1.4), 104-108.
6. Mukhammadjonovich, R. M., Abdulkhamidovna, I. A., Abdumukhtorovich, G. S., Abdusaitovich, T. O., & Sobirovich, K. S. (2023). Use of new innovative methods in teaching the science of information technologies and modeling of

- technological processes. *Journal of Survey in Fisheries Sciences*, 10(2S), 1458-1463.
7. Tukhtaeva, N., Ismanova, A., Allamuratova, Z., & Khayitboev, N. (2024, November). Using mind mapping in teaching computer science. In *AIP Conference Proceedings* (Vol. 3244, No. 1). AIP Publishing.
 - Arofat, I. (2016). Social-political need of fighting with Enlightenment against ideology of religious extremism and terrorism. *European research*, (6 (17)), 96-98.
 8. Ismanova, A. (2016). The Mechanisms of Influence on the Minds of Young People and Socio-Educational Prevention. *Eastern European Scientific Journal*, (3).
 9. QOBULOVA, M. (2024). MOSLASHUVCHN ONLAYN O 'QUV TIZIMLARI VA ULARDAN TIBBIY TA'LIMDA FOYDALANISH. *News of the NUUZ*, 1(1.9. 1), 107-109.
 10. Mengliyev, I., Meylikulov, S., Fayzullayeva, Z., & Kobulova, M. (2024, November). Education artificial intelligence systems and their use in teaching. In *AIP Conference Proceedings* (Vol. 3244, No. 1). AIP Publishing.
 11. Ismanova, A. A. (2018). Role of Pedagogical Prevention in Struggle Against Religious Extremism and Terrorism. *Eastern European Scientific Journal*, (2).
 12. Ismanova, A. A. (2015). EDUCATIONAL AND OTHERS TECHNOLOGIES FOR THE PREVENTION OF THE STRUGGLE AGAINST RELIGIOUS EXTREMISM AND TERRORISM. *Theoretical & Applied Science*, (11), 63-66.
 13. Ismanova, A. (2022). UPBRINGING OF HIGHLY EDUCATED YOUNG PEOPLE IS THE MAIN BASIS FOR PREVENTING RELIGIOUS EXTREMISM AND TERRORISM. *Экономика и социум*, (10-2 (101)), 59-62.
 14. Кобулова Мохинабону Авазбековна ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ КОМПЬЮТЕРНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В АДАПТИВНЫХ ОНЛАЙН ОБУЧАЮЩИХ СИСТЕМАХ // *Universum: психология и образование*. 2024. №10 (124).
 15. Turg'unboyevna, K. D., & O'rmonovna, X. X. (2024). YORUGLIKNING SOCHILISH QONUNI VA UNDAN TIBBIYOTDA FOYDALANISH. *JOURNAL OF NEW CENTURY INNOVATIONS*, 67(6), 109-112.
 16. Тешабоева, З. Т., & Кобулова, М. А. (2024). СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДОВ ПРИВЛЕЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ К НАУКЕ И ИССЛЕДОВАНИЯМ В ВУЗАХ. *Science and innovation*, 3(Special Issue 15), 442-444.
 17. Кобулова, М. А. (2024). ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В МЕДИЦИНСКОМ ОБРАЗОВАНИИ-КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ОБУЧЕНИЯ. *AndMI Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyalari*, 1(1), 434-437.